

OSLOBODENIE HRABUŠÍC

Ilegálny odboj začal v obci v júni 1943, kedy sa objavili prvé protivládne letáky. 30. augusta 1944 prišli do obce prvé skupiny partizánov, ktorí boli vyzbrojení samopalmi, pištoľami, granátmi. k tejto skupine sa pridali aj niekoľkí občania. Dňa 5. septembra postupovali nemecké vojská od stratenej na Hrabušice a ďalej na Spišskú Novú Ves. Nemci povstalcov vytlačili do hrabušických vrchov, ktorých zásoboval horár Štefan Šmecko a lesný praktikant Ján Bernát. Od 10 septembra 1944 bola obec obsadená nemeckým vojskom. 26. septembra obsadili povstalci hrabušickú osadu píla a nemecké vojsko sa zakopalo na Podlesku pozdĺž potoka Veľká Biela voda. Bojové potýčky v tejto oblasti trali až do 19. októbra 1944, kedy Nemci obsadili osadu Píla. Dvaja občania obce boli Nemcami zabití pre špionáž a to Ján Fridmanský a Emil Lučivjanský.

Na Vianoce 1944 boli na chate v blízkosti Píly zavraždení a upálení 10 maďarskí vojaci, ktorých páchateľ nie je známi a tí sú pochovaní na našom cintoríne.

23.januára 1945 v obci bolo zjavné, že sa blíži front a nemecké a maďarské jednotky začali Hrabušice opúšťať. Od včasného rána 27. januára 1945 postupovali sovietske vojská od Spišských Tomášoviec. O 19.00 h. vstúpila do obce Červená armáda . Jednotky, ktoré oslobodili Hrabušice patrili do 4. Ukrajinského frontu generála Petrova. 28. januára 1945 prenikli útvary 8. jampolskej streleckej divízie cez Svit až po Lučivnú a útvary 138. streleckej divízie od Hrabušíc cez Spišské Bystré po Vikartovce.

Bojov sa v čase 2.sv. vojny z obce zúčastnili:

Ľudovít Alexander, Jozef Barabás, Jozef Bušovský st., Jozef Bušovský ml., František Dičák, Jozef Fifík, František Gavlák, Emil Hadušovský, Ján Jakubec, Jozef Jamer, Jozef Klinga, Jozef Lapšanský, Jozef Lučivjanský, Ján Pavelko, Ján Popadič, Ján Remiáš, Július Redelsteiner, Bartolomej Sarnovský, Ondrej Sklenár ml., František Soják, Šimčák, Ján Šteiner, Vojtech Šimčák, Martin Švirloch, Štefan Toporcer, Ignác Žiga.

Ďakujeme Vám